
Agata Świdorska

Derywacja odfrazeologiczna: współczesny stan badań

W procesie rozwoju zasobu leksykalnego ważne miejsce zajmuje derywacja odfrazeologiczna. Celem niniejszego artykułu jest dokonanie przeglądu literatury naukowej poświęconej temu zjawisku. Derywaty odfrazeologiczne stanowią obrzeże słowotwórstwa i rzadko występują w polszczyźnie. Mogą być jednak opisywane na szerszym tle ogólnie pojętych związków frazeologicznych.

W derywatologii polskiej brakuje prac popartych materiałem językowym, w których weryfikowałoby się założenie, iż frazeologizm może stanowić podstawę słowotwórczą nowych wyrazów. Jako pierwsza badaniami interakcji frazeologii i słowotwórstwa na gruncie polskim zajęła się Jadwiga PUZYŃNINA (1975: 441–446), która pisała o analogii związków frazeologicznych i formacji słowotwórczych. Problem zbieżności między frazeologią a słowotwórstwem stanowił także przedmiot zainteresowań Danuty BUTTLER (1981: 229–237) i Andrzeja Marii Lewickiego (1981: 79–81). LEWICKI wspominał o derywacji we frazeologii już w swojej wcześniejszej pracy *Wprowadzenie do frazeologii syntaktycznej. Teoria zwrotu frazeologicznego* (1976), gdzie odwoływał się do Charlessa Bally'ego i do Aleksandra Babkina. Warto dodać, iż przed Babkinem problemem tym zajmował się także rosyjski uczony Nikołaj M. Szanskij (1985). Andrzej Maria LEWICKI relacje między frazeologią a słowotwórstwem uznał za najtrudniejszy mechanizm generowania jednostek języka. Natomiast Danuta BUTTLER (1981: 229–237) ustaliła, że derywacja odfrazeologiczna w każdym języku ma swoisty zakres, zależny od specyfiki jego systemu słowotwórczego i leksykalnego. Stwierdziła, iż w tworzeniu formacji odfrazeologicznych biorą udział modele strukturalne, które można uznać za zrab słowotwórstwa odfrazeologicznego. Według badaczki polskie słowotwórstwo odfrazeologiczne jest oparte na zwrotach typu „czasownik + dopełnienie”. Produkty derywacji odfrazeologicznej uznała za przynależne sferze indywidualizmów i formacjom doraźnym. Zauważyła przy tym słabnącą tendencję w tworzeniu polskich leksemów na bazie frazeologizmów (Butler, 1981: 229–237).

Anna PAJDZIŃSKA (1994: 33–40) w artykule *Derywacja frazeologiczna czy derywacja odfrazeologiczna* rozróżnia dwa typy derywacji: frazeologiczną i odfrazeologiczną. Podkreśla, że zarówno w słowotwórstwie jak i we frazeologii nie zawsze łatwo ustalić kierunek pochodności jednostek. Przytacza przykłady niewątpliwej derywacji odfrazeologicznej, polegającej na derywowaniu jednostek na bazie związków frazeologicznych na skutek redukcji frazeologizmu motywującego.

Problem derywacji odfrazeologicznej porusza w artykule *Związki frazeologiczne w funkcji podstaw słowotwórczych* Aleksandra JANOWSKA (2000: 191), uznając złożenia i zrosty za najbardziej charakterystyczną i nie budzącą zastrzeżeń część derywacji odfrazeologicznej. Jako bardziej skomplikowany sposób tworzenia derywatów odfrazeologicznych przytacza tworzenie derywatów prostych na bazie idiomów. Aleksandra JANOWSKA proponuje rozpatrywać zagadnienie derywacji w aspekcie diachronicznym, dowodząc, że tylko materiał historyczny daje możliwość obserwowania w jaki sposób kształtują się relacje formalno-semantyczne między związkami frazeologicznymi, leksemami i derywatami.

Relacje między frazeologizmami i derywatami semantycznymi rozpatruje Jerzy TREDER (2004: 139–145) w artykule *Frazeologizm jako podstawa słowotwórcza*. Autor uważa, że frazeologia wzbogaca ogólne zasoby leksykalne, zwłaszcza o jednostki wyrażające zabarwienie emocjonalne. Badacz dostrzega podobieństwo między frazeologizmem a wyrazem nacechowanym ekspresywnie.

Elena N. Jermakowa (2007: 29–34) bada jeden z najaktywniejszych sposobów tworzenia słów na bazie frazeologizmów – implikację. Uczona stwierdza, że w literaturze lingwistycznej zjawisku derywacji odfrazeologicznej poświęcono niewiele uwagi. Brak nawet jednej sprecyzowanej nazwy na określenie procesu tworzenia słów na bazie jednostek frazeologicznych. Brakuje także określenia nazywanego powstające jednostki.

Olga B. Własowa pisze o różnych typach motywacji odfrazeologicznej. Autorka stwierdza, że rzeczowniki powstałe na bazie frazeologizmów mają w większości znaczenie podmiotu czynności i są tworzone za pomocą złożenia i sufiksacji (**лежебока** ‘лентяй’ ← *лежать на боку*). Wyróżnia też grupę rzeczowników motywowanych frazeologizmami o znaczeniu czynności abstrakcyjnych (**умопомраченье** ← *ума помраченье*). Autorka zauważa przypadki rozbieżności między motywacją formalną i semantyczną. Zwykle wszystkie komponenty frazeologizmu odzwierciedlają się w struktu-

rze derywatu. Są jednak sytuacje, gdy derywat formalnie jest motywowany wyrazem, a semantycznie – frazeologizmem (**разиня** ← *разинуть рот*). Własowa pisze o możliwości wielomotywacyjności, gdy derywat jest formalnie motywowany wyrazem, a semantycznie dwoma lub kilkoma frazeologizmami (**наставник** ← *наставит на путь истинный, наставит на стезю правую, наставит на ум*). Badaczka przytacza też przykłady derywacji odfrzeologicznej, gdy frazeologizm przestaje być rozpoznawany w strukturze derywatu (**насторожиться** ← *насторожить слух*).

Dokonując przeglądu literatury poświęconej derywacji odfrzeologicznej, nie można pominąć literatury dotyczącej procesu uniwerbizacji. Pojęcie **uniwerbizacji** lingwistyka europejska zawdzięcza czeskim badaczom Aloisu Jedliču (1969: 93–101) i Milošovi DOKULILOWI, którzy wyodrębnili i scharakteryzowali proces zachodzący w leksyce, polegający na przekształcaniu nazw dwuwyrazowych w jednowyrazowe. Na określenie tego zjawiska Elena A. Ziemskaja używa terminu „derywacja kompresyjna”. Termin „uniwerbizacja” na grunt polski z języka czeskiego przeniosła Ewa SIATKOWSKA (1964: 219–237) w artykule *Syntetyczne i analityczne nazwy w języku czeskim i polskim*, powołując się na prace Aleksandra Isačenki (1958: 143–151), który za bezpośrednią przyczynę uniwerbizacji podaje panującą w języku tendencję do usunięcia napięcia między kilkuczłonową nazwą a idiomatycznym znaczeniem. Efektem tego jest zjawisko kondensacji, które dowodzi, że język dąży do skrótowności. Miloš HELCL (1963: 29–37) dostrzega różnice stylistyczne między uniwerbizmem a motywującym go kilkuwyrazowym wyrażeniem. Zaznacza, że uniwerbizmy najczęściej występują w slangu i gwarach zawodowych. HELCL podkreśla, iż uniwerbizacja sama w sobie nie jest procesem ani środkiem słotwórczym, wykorzystuje za to różne zabiegi słotwórcze.

Inny czeski badacz, Alois JEDLIČKA (1978: 170), stwierdza, że aby zaistniało zjawisko uniwerbizacji muszą współistnieć w języku dwa synonimiczne określenia, z których pierwsze, kilkuwyrazowe motywuje określenie jednowyrazowe, czyli uniwerbizm. Za przyczynę zjawiska uznaje tendencję do ekonomii językowej. Miloš DOKULIL (1979:164–165) zawęża zakres terminu „uniwerbizacja”, stwierdzając, że mamy z nią do czynienia jedynie wówczas, gdy w języku występuje równolegle nazwa dwuwyrazowa jako nazwa stała, uzualna, a nie okazjonalna. Problem granicy między uniwerbizacją i innymi procesami słotwórczymi rozpatruje rosyjski lingwista Vladimir V. Lopatin (1994: 14–15), który stwierdza, że pokazanie takiej grani-

cy „jest dość skomplikowane, ponieważ większość motywowanych nazw określa jakieś pojęcie, ale nazwa taka może być zastąpiona przez połączenie wyrazowe, czyli przez nazwę kilkuczłonową”. Według Lopatina, prowadzi to do zatarcia granicy między uniwerbizacją a „zwykłymi” zabiegami słotwórczymi. Rosyjscy uczeni uniwerbizację włączają w obręb kompresji, odnosząc do niej przede wszystkim przymiotnikowo-rzeczownikowe nazwy utworzone na bazie stałych połączeń wyrazowych.

Znacznie szerzej zjawisko uniwerbizacji rozpatrują słowaccy lingwiści. Juraj Furdik (2004: 66–67) wydziela dwa typy uniwerbizmów. Pierwszy – to elipsa stałego związku przymiotnikowo-rzeczownikowego, w rezultacie której nośnikiem treści semantycznej zostaje przymiotnik substancywizowany (**študijné oddelenie** → **študijné**). Drugi typ – to uniwerbizmy utworzone za pomocą środków derywacyjnych, tj. część multiwerbalnej rzeczownikowej bądź czasownikowej nazwy w pochodnym słowie zostaje zamieniona sufiksem – nośnikiem znaczenia kategoriałnego (**diplomová práca** → **diplomovka**). Juraj Dolnik upatruje w podobnych przypadkach (**prvoligista** ← *prvá liga*) uniwerbizację kompozycyjno-derywacyjną.

Procesy uniwerbizacji we współczesnym języku serbskim bada Božo Czorić (2009: 137), który uniwerbizację uznaje za produktywny sposób słotwórczy, charakterystyczny dla stylu potocznego. Uczony zauważa, że w języku serbskim funkcjonuje kilka typów słotwórczych, według których są tworzone uniwerbizmy. Podkreśla, że słotwórstwo a szczególnie uniwerbizacja stały się głównym źródłem derywatów homonimicznych. Autor zwraca też uwagę na różne sposoby rejestrowania uniwerbizmów w słownikach, co świadczy o ich niestabilności w języku ogólnonarodowym.

Zagadnienia derywacji odfrzeologicznej w aspekcie porównawczym porusza Elena Koriakowcewa (2006: 122–132), analizując zjawisko formalno-semantycznej kompresji w języku polskim i rosyjskim, które służy szybszemu, skrótowemu wyrażaniu myśli. Elena Koriakowcewa pisze o dwóch typach kompresji. Chodzi tu o redukcję stałego związku wyrazowego (multiwerbizmu) w jednowyrazową syntetyczną nazwę, powstającą bez wykorzystywania specjalnych afiksów, np. *trwała ondulacja* – *trwała*. Badaczka wskazuje także na możliwość tworzenia derywatów z pomocą afiksów słotwórczych, np. *-k(a)/-κ(a)*, por.: *szkoła podstawowa* – *podstawówka*, *читальный зал* – *читалка*. W trakcie tworzenia kompresji pierwszego typu wykorzystywane są tradycyjne sposoby słotwórcze, takie jak elipsa, dezintegracja sufiksalna oraz stosunkowo

nowy sposób, określany jako „ściągnięcie”, kiedy powstają specyficzne kompresaty słowotwórcze zawierające początek pierwszego wyrazu motywującego i ostatnie sylaby drugiego. Ten sposób opisała Alicja NAGÓRKO (2007) w artykule *Kontamination: Wort – oder Missbildung?*, omawiając zjawisko kontaminacji. Już w tytule autorka stawia zasadnicze pytanie: czy rozpatrywane zjawisko jest słowotwórstwem czy zniekształceniem. Badaczka twierdzi, iż kontaminacja może dać początek całemu typowi słowotwórczemu. W wyniku tego procesu mogą powstawać struktury tworzone seryjnie, które nie zawsze są akceptowane przez normę językową (*biurwa*, *pogodynka*). Alicja NAGÓRKO upatruje zjawisko kontaminacji w przypadku dwóch wyrazów o częściowej lub całkowitej zgodności fonologicznej, kiedy występują asonans, aliteracja lub rym (*zegarynka* = *zegar* + *katarynka*) i podkreśla aktualność dalszego badania mechanizmów kontaminacji słowotwórczej.

Zjawiskiem uniwerbizacji w języku polskim zajmuje się Elżbieta SZCZEPAŃSKA (1994), która do uniwerbizmów zalicza także derywaty powstałe w wyniku morfonologicznej derywacji alternacyjnej, mianowicie ucięć (*kompakt* ← *plyta kompaktowa*) oraz abrewiacji (*AM* ← *Akademia Medyczna*).

Zjawisko uniwerbizacji w polskim językoznawstwie badała także Danuta BUTTLER (1977: 435–448), uznając za uniwerbizację proces przekształcania nazw wielowyrazowych (najczęściej dwuwyrazowych) w jednowyrzowe za pomocą różnorodnych zabiegów formalnych. Mogą one prowadzić do scalania członów nazwy złożonej w jeden leksem bądź do redukcji tych członów do jednego wyrazu. Zjawisko uniwerbizacji zajmuje również Jana Miodka (1976: 7–8), który za jego przyczynę uznaje działanie prawa ekonomii i upraszczania systemu językowego. Zauważa, że uniwerbizmy powstają w sytuacji, gdy „związek między desygnatem a wyrazem jest znany nadawcy i odbiorcy danego tekstu”. Podkreśla, iż derywaty pełnią funkcje jako wyłączne znaki pewnych treści, zaś uniwerbaty zawsze jako synonimiczne odpowiedniki pierwotnych nazw dwuczłonowych. Barbara NYKIEL–HERBERT (1989/90: 193–201) w artykule *Jeszcze raz o uniwerbizacji* stawia tezę, iż uniwerbizacja, pomimo iż wykorzystuje zabiegi słowotwórcze, nie jest procesem słowotwórczym, gdyż nie tworzy nowych słów, a jedynie zastępuje już istniejące. Proces ten zachodzi na płaszczyźnie użycia języka (HELCL, 1963: 29–37).

W polskim językoznawstwie zjawiskiem uniwerbizacji zajmuje się także Alicja NAGÓRKO (2001). Jej zdaniem, uniwerbizm cechuje

zazwyczaj odmienna od podstawowej nazwy analitycznej wartość pragmatyczna. Założenie uniwerbizacji możliwe jest w przypadku, gdy rozczłonkowane wyrażenie synonimiczne z uniwerbizmem funkcjonuje w stałym kształcie jako ustabilizowana nazwa występująca w obiegu. W przypadku uniwerbizacji nie zachodzi zmiana znaczenia. Jej produkty są synonimiczne względem odpowiedniej nazwy opisowej. O uniwerbizacji jako jednej z tendencji dążenia do ekonomii w języku oraz do skrótowego wyrażania myśli pisze R. SZCZĘKOWSKI (1999: 52–56). Jako szczególnie produktywny przyrostek tworzący nowe skondensowane formy przytacza sufiks –ówka.

Jerzy KALISZAN (1991: 111–117) opisuje zjawisko uniwerbizacji jako tendencję słotwórczą w języku polskim i rosyjskim. Za najbardziej rozpowszechniony typ uniwerbizacji w obu językach uznaje uniwerbizację sufiksalną. Próbuje też ustalić zakres i charakter procesów uniwerbizacji sufiksalnej we współczesnym języku polskim oraz rosyjskim. W języku polskim rozpatruje formanty –ka, –ec, –ak, zaś w języku rosyjskim –ка, –ик, –ак, –уха, –ица, –щина. Badacz nie zgadza się z tezą Danuty BUTTLER (1978) o większym stopniu rozpowszechnienia procesów uniwerbizacji sufiksalnej w języku polskim. Dowodzi, że wnikliwe analizy rosyjskiego materiału językowego ujawniają większą aktywność uniwerbizacji w języku rosyjskim, co ma związek z większym zasobem środków formalnych służących uniwerbizacji w języku rosyjskim. Procesy uniwerbizacji, jako ważnego zjawiska w rozwoju języka, Jerzy KALISZAN (1986: 73–89) rozpatruje także w artykule *Семантико-конденсационная универбизация составных наименований в современном русском языке*. Autor stwierdza, że rozwój zasobu leksykalnego danego języka polega zarówno na zmianach zachodzących pod wpływem zmian zachodzących w świecie i wynikających stąd potrzeb nazywania nowej rzeczywistości oraz weryfikacji nazw pojęć w celu udoskonalania i racjonalizacji języka. Badacz zauważa, że we współczesnym języku rosyjskim tendencja ekonomii języka ujawnia się na różnych jego poziomach. Szeroko zaznaczają się uproszczenia połączeń wyrazowych i zdań, następuje zamiana zdań złożonych na pojedyncze, pojawiają się uproszczenia fonetyczne, ucięcia, opuszczenia i redukcje.

Próbe charakterystyki uniwerbizmów zakończonych na –ka podejmuje Beata NOWICKA (2010: 177–181). Badaczka dowodzi, że uniwerbizmy z formantem –ka są głównie tworzone od przymiotników z sufiksem –n (–н). Znacznie rzadziej od przymiotników z sufiksem –ов, –ев. Jeszcze rzadszą grupę stanowią jednostki powstałe od przymiotników z sufiksem –с, –ск. Ostatnią grupę stanowią uniwer-

bizmy motywowane przymiotnikiem z innymi morfemami niż *-h*, *-oɕ*, *-ɕk*. Autorka formułuje wnioski dotyczące semantycznych aspektów uniwerbizacji. Zauważa, że najliczniejszą grupę wśród powstałych rzeczowników stanowią nazwy konkretne. Badaczka na podstawie semantycznej analizy uniwerbizmów wydziela grupy tematyczne. Według Nowickiej najintensywniej rozwijają się uniwerbizmy z formantem *-ka*, co szczególnie uwidacznia się w stylu potocznym.

Krystyna WASZAKOWA (2009: 209–217) w artykule *Derywacja słowotwórcza a semantyczna* bada czynniki pozwalające określić przynależność neologizmów do derywatów semantycznych lub słowotwórczych, poruszając problem granicy polisemii i homonimii, a także wpływu zapożyczeń na rozwój polskiego zasobu leksykalnego. WASZAKOWA przywołuje dyskusję nad sposobem opisu uniwerbizmów, jednoznacznie opowiadając się za słowotwórczą interpretacją skondensowanych form typu **arab** – ‘koń arabski’, które uznaje za derywaty paradygmataczne. Tym samym zgadza się z poglądem Hanny Jadackiej (2002), która tego typu rzeczowniki interpretuje jako homonimy wyrazów **Arab** – ‘mieszkaniec Arabii’.

We współczesnych językach słowiańskich uniwerbizacja stanowi produktywny sposób słowotwórczy. Tworzenie typów słowotwórczych uniwerbizmów z formantami *-k(a)*, *-ɕ(a)*, *-ówk(a)*, *-oɕk(a)*, *-ovka* odpowiada aktualnym zapotrzebowaniom komunikacyjnym i zaspokaja potrzeby komunikujących się. Zjawisko uniwerbizacji realizuje tendencję skrótowego wyrażania myśli i dostarcza środków służących ekonomii języka.

Już sam przegląd literatury naukowej na temat derywacji od frazeologicznej, którego starałam się dokonać w niniejszym artykule dowodzi aktualności i wagi przedstawionych w nim poglądów badaczy europejskich na skomplikowany problem zależności zachodzących między frazeologią a słowotwórstwem przy tworzeniu derywatów prostych od idiomów, a więc przy przekształceniu frazeologizmów w formacje słowotwórcze. Moją intencją było pobudzić Czytelnika do dalszej refleksji kompleksowej nad tym niejednorodnym i skomplikowanym zjawiskiem, wymykającym się jednoznacznej kwalifikacji.

BIBLIOGRAFIA

- BUTTLER D. (1978), *Procesy uniwerbizacji w nowym słownictwie polskim i rosyjskim*, „Slavica Orientalis”, nr 3.
BUTTLER D. (1981), *O zjawiskach derywacji we frazeologii*, „Poradnik Językowy”, nr 5, s. 229–237.

- DOKULIL M. (1979), *Teoria derywacji*. Wrocław, s. 164–165.
- HELCL M. (1963), *Uniwerbizacje a její podíl při růstu dnešní slovní zásoby*. „Slovo a slovesnost” XXIV, s. 29–37.
- JANOWSKA A. (2000), *Związki frazeologiczne w funkcji podstaw słowotwórczych*, [w:] KLESZCZOWA K. SELIMSKI L. (red.), *Słowotwórstwo a inne sposoby nominacji. Materiały z 4 konferencji Komisji słowotwórstwa przy Międzynarodowym Komitecie Slawistów*, Katowice, Wydawnictwo Naukowo-Artystyczne GNOME, 2000, s. 191–195.
- JEDLIČKA A. (1969), *Uniwerbizace a multiverbizace v pojmenovacích strukturach*, [w:] „Slavicam Pragensia” XI, s. 93–101.
- KALISZAN J. (1986), *Семантико-конденсационная универбизация сосавных наименований в современном русском языке*, *Рознаі*, s.73–89.
- KALISZAN J. (1991), *Uniwerbizacja sufiksalna w języku rosyjskim i polskim*, „Slavica Orientalis”, t. XL, nr1–2, s. 111–117.
- LEWICKI A.M. (1981), *Derywacja frazeologiczna – najwyższy współcześnie stopień abstrakcji w poznawaniu zasobu frazeologicznego języka*. [w:] Bartmiński J. (red.), *Pojęcie derywacji w lingwistyce*, Lublin, UMCS, , s. 79–81.
- NAGÓRKO A. (2007), *Kontamination, Wort – oder Missbildung?* [In:] Laskowski R. (red.), *Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego*. „Universitas”, z. LXIII – Fascicule LXIII;
- NOWICKA B. (2010), *Об универбатах с формантом -ка* „Studia Rossica Posnaniensia”, z. XXXV, s. 177–181.
- NYKIEL-HERBERT B. (1989, 1990), *Jeszcze raz o uniwerbизacji*, „Polonica XIV”, s. 193–201.
- PAJZDZIŃSKA A. 1994 *Derywacja frazeologiczna czy derywacja od frazeologiczna?* [In:] Basaj M. Rytel D. (red.), *Z problemów frazeologii polskiej i słowiańskiej*, t. 6, Warszawa, SOW, s. 33–40.
- PUZYNINA J. (2007), *Słowotwórstwo po dwudziestu pięciu latach*, [In:] *Sprachliche Kategorien und die Slawische Wortbildung*, Herausgegeben von Hanna Burchardt und Alicja NAGÓRKO , Hildesheim – Zürich – New York, s.19–32.
- SIATKOWSKA E. *Syntetyczne i analityczne nazwy w języku czeskim i polskim*, [w:] „Prace Filologiczne” XVIII, cz. 2, Warszawa 1964, s. 219– 237.
- SZCZEPAŃSKA E. *Uniwerbizacja w języku czeskim i polskim*. Kraków, Wyd. Universitas, 1994, s. 104.
- SZCZĘKOWSKI R. *Kilka słów o przyrostku -ówka*. „Poradnik Językowy” 1999, z. 4, s. 52–56.

- TREDER J. (2004), *Frazeologizm jako podstawa słowotwórcza*, [w:] Bartoszewska J. Mokijenko W. Walter H. (red.), *Frazeologia słowiańska i inne płaszczyzny systemu językowego*, Gdańsk, Wydaw. Uniwersytetu Gdańskiego, 139–145.
- WASZAKOWA K. (2009), *Derywacja słowotwórcza a semantyczna*, [w:] Радева В. Аврамова Ц. Балтова Ю. София, s. 209 – 218.
- ВЛАСОВА О. Б.: *Фразеологизмы в системе словообразования*, [в:] *Филологические науки. Теоретические и методологические проблемы исследования языка*, http://www.rusnauka.com/4_SND_2013/Philologia/3_127135.doc.htm.
- ЕРМАКОВА Е.Н. (2007), *Импликация как форма движения от фразеологизма к слову*. Вестник Челябинского государственного университета. Выпуск № 20, s. 29–34.
- КОРЯКОВЦЕВА Е. (2006), *О словообразовательной компрессии (на материале русского и польского языков)*, [в:] Łukaszaniec A. A. (red.), *Функцыянальныя аспекты сло-ваўтварэння. Доклады Міжнароднай IX навуковай канферэнцыі Камісіі па славянскаму словаўтварэнню пры Міжнародным камітэце славістаў*, Wydaw. Państwowego Uniwersytetu Lingwistycznego, Мінск, s.122–131.
- КОРЯКОВЦЕВА Е. (2014), *О словообразовательной компрессии в современных славянских языках: неоунивербаты – nomina abstracta*. [In:] *СРПСКИ ЈЕЗИК XIX*, Belgrad, s. 425–438;
- НОВИЦКА Б. (2010), *Об универбатах с формантом –ка*, [в:] „Studia Rossica Posnaniensia”, z. XXXV, s. 177–181.
- ЧОРИЧ Б. (2009), *Универбизация в сербском языке на фоне омонимии*, [в:] *Международный научный симпозиум: Славянские языки и культуры в современном мире. Труды и материалы*, МГУ, Москва, s. 137.

Phraseological derivation: current status of research

Abstract: In the paper, scientific literature concerning phraseological derivation has been reviewed. Phraseological derivation is very important in developing lexical resources. Main part of the paper concerns the process of univerbation. Review of the scientific literature shows that the view of European scientists on the complex issue of correlation between phraseology and word formation in deriving words from idioms is still up to date. The aim of the research paper is to make the reader think further of the complex issue of phraseological derivation.

Słowa kluczowe: derywacja odfrzeologiczna, frazeologizmy, uniwersalizacja

Keywords: phraseological derivation, idioms, univerbation